

FACTSHEET | Het belang van de managementprocessen en (de)motiverende bestuursstijl voor de vrijwilligerscapaciteit in sportclubs

Researchers: Tom De Clerck, Nathalie Aelterman,
Leen Haerens, Annick Willem, UGent
Contact & Info: tom.declerck@ugent.be

1. Achtergrond

Een veranderende omgeving (bv. veroudering van de bevolking, individualisering) legt druk op de vrijwilligerscapaciteit van sportclubs. Dit onderzoek ging na hoe managementprocessen, zoals onderscheiden die gemaakt worden in het Competing Values Framework (CVF) en (de)motiverende bestuursstijlen, zoals beschreven in de Zelf-Determinatie Theorie (ZDT), samenhangen met de vrijwilligerscapaciteit van sportclub. Volgens het CVF is het belangrijk dat een sportclub managementprocessen ontwikkelt die de groei van zowel de mensen in de organisatie (bv. vrijwilligerswerking), als de organisatie zelf (bv. ontwikkeling van missie/visie), stimuleren. Tevens is het cruciaal dat een sportclub hiervoor zowel flexibele en responsieve processen (bv. innovatie), als stabiele processen (bv. taakverdeling) creëert. Volgens ZDT zijn er twee belangrijke motiverende bestuursstijlen, namelijk een autonomie-ondersteunende stijl (het aannemen van een open en flexibele attitude tegenover de belanghebbenden in de club) en een structurerende stijl (aanpassen van de activiteiten aan de competenties van belanghebbenden). Tevens onderscheidt ZDT twee belangrijke demotiverende stijlen, namelijk een controlerende stijl (druk uitoefenen op belanghebbenden) en een chaotische stijl (belanghebbenden aan hun lot overlaten).

2. Onderzoeksmethode

In totaal waren 153 bestuursleden in 38 sportclubs betrokken bij het onderzoek. Zij beoordeelden de

managementprocessen die het bestuur ontwikkelt binnen de sportclub (bv. is er een missie/visie?), en de (de)motiverende stijl die het bestuur hanteert als deze managementprocessen worden geïmplementeerd (bv. welke (de)motiverende stijl gebruikt het bestuur als de missie/visie wordt ontwikkeld?). Vervolgens gaven de bestuurders ook hun mening over de vrijwilligerscapaciteit van hun club.

3. Resultaten

Resultaten toonden aan dat zowel de managementprocessen, als de motiverende bestuursstijl die wordt gehanteerd als de managementprocessen worden ontwikkeld in de sportclub, gerelateerd zijn aan de vrijwilligerscapaciteit van de sportclub. Interne processen (bv. taakverdeling, communicatieplanning) en een structurerende bestuursstijl waren het sterkst verbonden met de vrijwilligerscapaciteit.

4. Relevantie voor de praktijk

De resultaten van deze studie zijn relevant voor sportclubs omdat ze aantonen dat niet enkel de ontwikkeling van managementprocessen (waaraan in sportclubs veelal voldoende aandacht wordt besteed), maar ook de manier waarop deze managementprocessen ontwikkeld worden (= de (de)motiverende bestuursstijl) kan belangrijk zijn. Het is dus cruciaal dat bestuursleden in sportclub inzetten op het aanwerven en verwerven van zowel hard skills als soft skills.